

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

VALSTYBĖS IŽDO 2020 M. RUGSĖJO 30 D. TARPINIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

2020-12- Nr. 3.82-02-15K-

(data)

I. BENDROJI DALIS

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės išdo įstatymu įsteigtas Lietuvos Respublikos valstybės išdas. Valstybės išdą valdo ir už jo valdymą atsako Lietuvos Respublikos finansų ministerija (įmonės kodas 288601650, Lukiškių g. 2, 01512 Vilnius). Įstatyme numatytos valstybės išdo funkcijos:

- 1) valstybės piniginių išteklių kaupimas valstybės išdo bendrojoje sąskaitoje, lėšų, esančių šioje sąskaitoje, išdavimas ir racionalus naudojimas, šių procedūrų apskaita ir kontrolė;
- 2) skolinimasis valstybės vardu;
- 3) valstybės vardu prisiimtų įsipareigojimų išplatinus Vyriausybės vertybinius popierius, pasirašius paskolų sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, valdymas;
- 4) valstybės vardu sudaromų finansinių sandorių apskaita;
- 5) informacijos apie valstybės piniginių išteklių sukaupimą ir išdavimą ir atskaitomybės rengimas bei teikimas;
- 6) valstybės piniginių išteklių srautų prognozavimas;
- 7) laikinai laisvų valstybės piniginių išteklių naudojimas ir investavimas.

Remiantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, valstybės išdas yra išteklių fondas, kuris yra laikomas atskiru viešojo sektoriaus subjektu (viešojo subjekto menamas kodas MVAL1).

Valstybės išdo apskaita tvarkoma atskirai nuo Lietuvos Respublikos finansų ministerijos apskaitos, sudaromi ir teikiami atskiri finansinių ataskaitų rinkiniai. Į valstybės išdo apskaitą įtraukiamos visos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai, susiję su išteklių fondo veikla ir įgyvendinamais uždaviniais.

Kontroliuojamųjų ir asocijuotųjų subjektų ir kitų subjektų valstybės išdas neturi.

Nuo 2015 m. sausio 1 d. Lietuvos Respublikoje įvedus eurą valstybės išdo Finansinių ataskaitų duomenys pateikiami nacionaline valiuta eurai ir euro centais.

Valstybės išdo tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys sudarytas remiantis 2020 m. rugsėjo 30 d. duomenimis.

II. APSKAITOS POLITIKA

Valstybės išdo finansinė apskaita tvarkoma ir metinės finansinės atskaitos sudaromos vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, 26-uoju viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartu (toliau – VSAFAS) „Fondų apskaita ir finansinių ataskaitų rinkinys“, Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 1K-114 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės išdo buhalterinės apskaitos politikos aprašo patvirtinimo“ patvirtintu Lietuvos Respublikos valstybės išdo buhalterinės apskaitos politikos aprašu (toliau – apskaitos politikos aprašas) (2016 m. lapkričio 30 d.

Finansų ministro įsakymu Nr. 1K-422 išdėstyta nauja redakcija ir su vėlesniais pakeitimais), kitais VSAFAS ir kitais teisės aktais.

Išsamus valstybės išdo apskaitos politikos aprašymas pateikiamas 2019 metų valstybės išdo finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

III. AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS

Pastaba Nr. 1. Valstybės išdo turtas 2020 m. rugsėjo 30 d. sudarė 7 331 288 467,86 Eur. Per ataskaitinį laikotarpį turtas padidėjo 2 396 258 507,17 Eur, tam didžiausią įtaką turėjo pinigų ekvivalentų likučio padidėjimas bei trumpalaikių sukauptų gautinų sumų sumažėjimas.

Pastaba Nr. 2. Trumpalaikių sukauptų gautinų sumų sumažėjimui per ataskaitinį laikotarpį 456 148 378,79 Eur didžiausią įtaką turėjo į Europos žemės ūkio garantijų fondą ir į 2014-2020 m. ES struktūrinius fondus gautos lėšos. Dėl to sukauptų gautinų sumų likutis pagal šiuos fondus sumažėjo atitinkamai 344 148 104,94 Eur ir 443 295 400,35 Eur.

Pastaba Nr. 3. Pinigų ir pinigų ekvivalentų likutis per ataskaitinį laikotarpį padidėjo 3 119 737 343,74 Eur ir 2020 m. rugsėjo 30 dienai sudarė 4 649 353 310,22 Eur. Tam didžiausią įtaką turėjo valstybės išdo banko sąskaitose sukauptos pasiskolintos lėšos.

Pastaba Nr. 4. Informacija apie finansavimo sumas pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčius per ataskaitinį laikotarpį pateikiama 1 priede.

Pastaba Nr. 5. Valstybės išdo įsipareigojimai ataskaitinį laikotarpį padidėjo 4 426 060 753,30 Eur ir 2020 m. rugsėjo 30 dienai sudarė 26 737 287 784,47 Eur. Didžiausią įtaką įsipareigojimų padidėjimui turėjo išplatintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės obligacijos, kurių nominali vertė sudarė 5 746 000 000,00 Eur, gautos užsienio paskolos 1 275 000 000,00 EUR, o mažino įsipareigojimus išpirtos Lietuvos Respublikos Vyriausybės obligacijos, kurių nominali vertė sudarė 2 375 937 316,00Eur.

Pastaba Nr. 6. Valstybės išdo grynojo turto pokyčiui per ataskaitinį laikotarpį įtaką turėjo einamųjų metų veikos rezultatas – grynasis deficitas 2 023 362 029,15 Eur. Tokiam ataskaitinio laikotarpio rezultatui didžiausią įtaką turėjo 2 494 708 324,62 Eur didesnės lyginant su praėjusių metų atitinkamu ataskaitiniu laikotarpiu finansavimo sąnaudos, kurių didžiausia dalis buvo skirta ekonomikos gaivinimo priemonėms dėl COVID-19 pandemijos.

Pastaba Nr. 7. Valstybės išde neapibrėžtuosius įsipareigojimus sudaro garantijos dėl suteiktų paskolų. Per ataskaitinį laikotarpį neapibrėžtieji įsipareigojimai padidėjo 136 515 010,87 Eur ir 2020 metų rugsėjo 30 dienai sudarė – 481 322 538,88 Eur. Didžiausią įtaką neapibrėžtųjų įsipareigojimų padidėjimui turėjo Lietuvos Respublikos Vyriausybės suteikta 83 953 500,00 Eur garantija Europos laikinosios paramos priemonei nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos, susijusios su COVID-19 protrūkiu, mažinti (SURE).

Finansų viceministras

Darius Sadeckas

Valstybės išdo departamento direktorius

Audrius Želionis